

Vergaderjaar 2011–2012

27 926

Huurbeleid

Nr. 171

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 28 september 2011

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken¹ heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de brief van 17 juni 2011 inzake het ontwerpbesluit tot wijziging van de Wet op de huurtoeslag (verhoging van het bedrag waarmee de normhuur wordt verhoogd tot de basishuur) en het Besluit op de huurtoeslag (vaststellen percentages kwaliteitskorting) (Kamerstuk 27 926, nr. 164).

De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 27 september 2011. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Dijksma

De griffier van de commissie,
Van der Leeden

¹ Samenstelling:

Leden: Dijksma, S.A.M. (PvdA), voorzitter, Beek, W.I.I. van (VVD), Staaij, C.G. van der (SGP), Koopmans, G.P.J. (CDA), Bochove, B.J. van (CDA), Aptroot, Ch.B. (VVD), ondervoorzitter, Smilde, M.C.A. (CDA), Ortega-Martijn, C.A. (CU), Brinkman, H. (PVV), Raak, A.A.G.M. van (SP), Thieme, M.L. (PvdD), Dibi, T. (GL), Heijnen, P.M.M. (PvdA), Karabulut, S. (SP), Elissen, A. (PVV), Monasch, J.S. (PvdA), Schouw, A.G. (D66), Marcouch, A. (PvdA), Boer, B.G. de (VVD), Hennis-Plasschaert, J.A. (VVD), Lucassen, E. (PVV), Verhoeven, K. (D66) en Grashoff, H.J. (GL).

Plv. leden: Dam, M.H.P. van (PvdA), Burg, B.I. van der (VVD), Dijkgraaf, E. (SGP), Sterk, W.R.C. (CDA), Bruins Slot, H.G.J. (CDA), Steur, G.A. van der (VVD), Knops, R.W. (CDA), Slob, A. (CU), Klaveren, J.J. van (PVV), Jansen, P.F.C. (SP), Ouweland, E. (PvdD), Gent, W. van (GL), Kuiken, A.H. (PvdA), Dijk, J.J. van (SP), Fritsma, S.R. (PVV), Vermeij, R.A. (PvdA), Pechtold, A. (D66), Wolbert, A.G. (PvdA), Nieuwenhuizen-Wijbenga, C. van (VVD), Taverne, J. (VVD), Bontes, L. (PVV), Hachchi, W. (D66) en Voortman, L.G.J. (GL).

1 en 2

Hoe verhoudt de steeds stijgende basishuur zich tot de normhuur? Waarom wordt er in de huurtoeslag een aparte normhuur gehanteerd als vervolgens het bedrag van de basishuur (door het hanteren van een opslag op de normhuur) steeds hoger wordt?

Welke gedachten liggen ten grondslag aan de normhuur? Wat is de legitimatie voor het steeds verder uiteenlopen van normhuur en basishuur?

De basishuur is het deel van de huurprijs dat een huurder geacht wordt tenminste zelf te betalen. De basishuur bestaat uit een inkomensafhankelijke normhuur en een generieke opslag daarop. Deze opslag is geïntroduceerd om in voorkomende gevallen begrotingsmutaties te kunnen verwerken. Soms is het, zoals nu, noodzakelijk om zelfs van de lagere inkomens een aanvullende bijdrage te vragen.

Voor de vormgeving middels een generieke, afzonderlijke opslag is gekozen, omdat hiermee vermeden wordt dat het opslagbedrag, net als de normhuur, jaarlijks wordt geïndexeerd. Die indexering is namelijk onnodig omdat met de uiteindelijke opslag de daaraan ten grondslag liggende taakstelling in de huurtoeslag al is gerealiseerd.

Hierbij kan worden aangetekend, dat de vanaf 2004 doorgevoerde opslag op de normhuur (leidend tot de basishuur) als effect heeft gehad, dat het gat tussen de feitelijke huurontwikkeling en de ontwikkeling van de normhuur is opgevuld. Zonder deze aanvullende verhoging van de eigen bijdrage zou tussen 2002 en 2008 het aandeel van de huur dat door de huurtoeslag wordt vergoed zijn gestegen van 40% naar 43,5%. Door de additionele taakstelling vanaf 2004 (verhoging eigen bijdrage eerst met € 12 per maand, oplopend naar € 17,05 per maand in 2006) is per saldo het aandeel huurtoeslag in de huur op 40% gebleven. Op dit moment is de opslag, na een additionele taakstelling uit de begroting 2010, € 17,91; het aandeel van de huur dat gemiddeld door huurtoeslag wordt vergoed ligt nog steeds op ca. 40%.

Bij de beoordeling van het jaarlijkse inkomensbeeld wordt altijd gerekend met de gemiddelde huurontwikkeling. Van jaar op jaar blijkt de ontwikkeling van de normhuur echter achter te blijven bij de huurontwikkeling. Dit heeft twee oorzaken. Ten eerste wordt de jaarlijkse indexering van de normhuur in de huurtoeslag slechts bepaald op basis van de huurontwikkeling als deze lager is dan de ontwikkeling van de netto bijstandsuitkering. Ten tweede wordt, als er al op basis van de huurontwikkeling wordt geïndexeerd, enkel rekening gehouden met de zuivere huurprijsontwikkeling. Het effect van de huurharmonisatie wordt hierin niet meegenomen.

Vanwege deze twee aspecten ligt de ontwikkeling van de normhuur in de huurtoeslag gemiddeld zo'n 0,5%-punt onder de totale gemiddelde huurontwikkeling.

3

Wat zijn in de tijd gezien de effecten op de huurquotes voor de verschillende categorieën van huurtoeslagontvangers van de opslag op de normhuur?

De normhuur is voor alle huishoudens per 2004 met € 12 per maand opgehoogd; het opgehoogde bedrag vormt de basishuur. Deze ophoging is in de loop der jaren een aantal malen gewijzigd en bedraagt momenteel (2011) € 17,91. De ophoging leidt voor eenpersoonshuishoudens tot een stijging van de huurquotes van ca. 1,2%-punt in 2004, oplopend naar ca. 1,5%-punt in 2011. Voor de meerpersoonshuishoudens bedraagt de stijging van de huurquotes ten gevolge van de ophoging van de

normhuur ca. 0,9%-punt in 2004 en ca. 1,1%-punt in 2011. Het onderscheid in effect op de huurquote tussen 65-plus en 65-min huishoudens is te verwaarlozen. Aangezien de huurquote het eigen aandeel van de huur laat zien in verhouding tot het inkomen wordt het effect op de huurquote door de tijd heen gezien gematigd door de inkomensontwikkeling.

Bij de berekening is uitgegaan van het minimuminkomen, zijnde bijstand of AOW. Deze groepen vertegenwoordigen ruim 70% van de populatie. Uiteraard zijn de effecten op de huurquotes lager voor inkomens die boven het minimum zitten, omdat zij immers een hoger inkomen hebben.

4

Wat zijn de gevolgen van de bezuinigingen voor de huurders die niet kunnen verhuizen naar goedkopere woonruimte?

In onderstaande tabel zijn de inkomenseffecten van de bezuinigingen per 2012 weergegeven; het negatieve inkomenseffect is het bedrag dat de huurtoeslagontvangers zelf meer aan huur moeten betalen.

Vanaf 2013 komt daar het effect bij van de ophoging van de opslag op de normhuur van € 3,93. In het antwoord op vraag 15 wordt nog verder ingegaan op de inkomenseffecten van de voorliggende maatregelen.

Tabel inkomenseffecten aanscherping kwaliteitskorting met 10%-punt

Maandbedrag	Percentage
meer dan € 20	3%
€ 16–€ 20	9%
€ 14–€ 16	6%
€ 12–€ 14	7%
€ 10–€ 12	8%
€ 8–€ 10	10%
€ 6–€ 8	10%
€ 4–€ 6	9%
€ 2–€ 4	9%
€ 1–€ 2	4%
minder dan € 1	5%
geen effect	21%
Totaal	100%

5

Hebben huurders altijd een keuze tussen duurdere en goedkopere woonruimte? Geldt dit ook voor zittende huurders?

Gemiddeld genomen verhuist jaarlijks 7% van alle huurders. In principe is het mogelijk om in elk geval te kiezen voor een woning met een huur onder de aftoppingsgrenzen. Er zijn immers in totaal circa 2,17 mln. woningen met een huur onder de aftoppingsgrenzen, terwijl er 1,35 mln. huishoudens zijn met een inkomen tot de huurtoeslaggrens. Voor zover deze woningen nu nog bezet worden door huishoudens die niet tot de doelgroep behoren, neemt het kabinet maatregelen om de doorstroming van deze huishoudens te bevorderen (zie ook het antwoord op vraag 25)

6

Zouden ouderen en gehandicapten kunnen en moeten verhuizen als de huurprijs door bezuiniging op de huurtoeslag voor hen te hoog wordt?

Ook ouderen en gehandicapten hebben in principe de mogelijkheid om, indien zij dat wensen, een keus te maken voor een goedkopere woning. Zoals in mijn brief aan de Tweede Kamer inzake ouderen- en studenten-huisvesting d.d. 8 april jl. (Kamerstukken II 2010/11, 27 926, nr. 156) is aangegeven, heeft de voorraad voor ouderen geschikte en bestemde woningen geen wezenlijk andere prijsopbouw dan de rest van de sociale

huurvoorraad. Woningen voor ouderen zijn vaak niet zo erg grote, gelijkvloerse appartementen die relatief niet duur behoeven te zijn. Aanpassingen in woningen zijn vaak met financiële steun via de Wet maatschappelijke ondersteuning of vergelijkbare eerdere regelingen aangebracht en leiden daardoor lang niet altijd tot een hogere huurprijs. In de sociale huursector heeft 81% van de woningen een huur lager dan de aftoppingsgrens en 26% een huur lager dan de kwaliteitskortingsgrens. Voor bijvoorbeeld nul-tredenwoningen liggen deze percentages op 81% respectievelijk 29% en voor verzorgd wonen/wonen met diensten op 65% respectievelijk 15%. In het antwoord op vraag 34 wordt nader ingegaan op de aangepaste woningen voor mensen met beperkingen. Overigens zal wel, indien een woning eenmaal is aangepast in verband met de beperkingen van de bewoner, daarna een verhuizing naar een goedkopere, maar nog niet aangepaste woning niet meer zo voor de hand liggen.

7

Waarom geldt het principe van een vertrouwensmarkt, zoals dit voor eigenaarsbewoners in het kader van de bestendigheid van de hypotheek-renteaf trek is geformuleerd, niet voor huurtoeslagontvangers?

Dat de woningmarkt een vertrouwensmarkt is, dient te worden gezien in het licht van investeringen daarin. Doorstromers willen pas een nieuwe woning kopen als hun huidige woning is verkocht, starters aarzelen te kopen omdat zij zich zorgen maken over de financiering. Hierdoor zijn er ook minder verkopen van nieuwbouwhuizen en worden nieuwbouwprojecten afgeblazen. Die cyclus moet weer meer op gang worden gebracht. Het kabinet heeft in dat licht in de Woonvisie aangegeven dat rust is geboden op de koopmarkt, dat geen wijzigingen zullen worden aangebracht in de hypotheekrenteaftrek en dat een tijdelijke verlaging wordt doorgevoerd van het tarief in de overdrachtsbelasting van 6 naar 2%. Bovenstaande kan niet worden vergeleken met de nu voorliggende maatregel in de huurtoeslag. In de huursector is, door de sterke regulering van de huren, het huidige, inflatievolgende huurbeleid, de woningtoewijzingsregels en de door subsidies gematigde huurstelling, minder sprake van marktwerking. Ook de komende jaren zal voor huishoudens met een inkomen onder € 43 000 de huurstijging beperkt blijven tot maximaal inflatie.

8

Waarvan moet een huurtoeslagontvanger de kosten van een verhuizing naar goedkopere woonruimte betalen, als een hogere huurprijs van honderd tot tweehonderd euro per jaar een probleem is?

De keuze om al dan niet door een verhuizing naar een goedkopere woning de effecten van de bezuinigingen te verzachten, is een persoonlijke beslissing, waarbij de kosten van een verhuizing en de winst van een lagere huurprijs tegen elkaar afgewogen kunnen worden. Overigens verhuist jaarlijks ca. 7% van alle huurders. Er is dus een substantiële groep die toch al het voornemen heeft tot verhuizen en er dus al rekening mee houdt daarvoor kosten te maken.

9

Welke andere mogelijkheden zijn er om de bezuiniging op de huurtoeslag niet voor rekening van de huurtoeslagontvangers zelf te brengen? Bent u bereid om in het licht van de economische ontwikkelingen en de koopkrachtontwikkeling te bezien of andere dan de voorgestelde maatregelen mogelijk en/of wenselijk zijn? Waarom moeten huurders voor dit falende beleid «opdraaien»?

De voor dit kabinet geldende afspraak is dat eventuele tekorten primair binnen de eigen begroting worden opgevangen. Ook binnen de BZK-begroting wordt het principe gehanteerd dat primair daar wordt omgebogen, waar de overschrijdingen plaatsvinden. Bovendien is het aandeel huurtoeslag in relatie tot de totale begroting van BZK meer dan de helft. Op de resterende BZK begroting zijn verder forse taakstellingen opgenomen. De problematiek van de huurtoeslag is dermate substantieel, en de ruimte dermate beperkt dat alternatieve dekking vanuit de BZK-begroting niet wenselijk is. Er is niet voor gekozen om dekking vanuit andere begrotingen te zoeken, aangezien ook daar forse taakstellingen zijn opgenomen.

Overigens weegt het kabinet jaarlijks totale koopkracht- en lastenbeeld af om te voorkomen dat uitsluitend naar de effecten van één geïsoleerde maatregel wordt gekeken. Het gaat uiteindelijk om de totale draagkracht. Vanuit die invalshoek is door het kabinet ingezet op het zo evenwichtig mogelijk verdelen van de rekening, waarbij maatregelen zijn genomen om de nadelige effecten voor mensen met lagere inkomens te beperken. Zie hiervoor ook het antwoord op de vragen 46 en 47.

10

Waarom zijn er zulke grote bezuinigingsmaatregelen nodig, als er binnen de huurtoeslag vooral sprake is van overschrijdingen als gevolg van voorlopige toekenningen en het grootste deel hiervan in later jaren wordt teruggevorderd?

De ingeboekte bezuinigingen zijn noodzakelijk gezien de overschrijdingen in de begrotingen 2011 en 2012. De in de begroting 2011 gesignaleerde overschrijdingen bedroegen ruim € 30 miljoen in 2011 oplopend naar ruim € 90 miljoen in 2014. Deze tekorten hadden twee oorzaken. Ten eerste is sprake van een tijdelijk tekort in de eerste jaren door hogere voorschotten, die door terugvordering later weer terugkomen. Voor een deel komen deze pas terug na afloop van de begrotingsperiode, waardoor er in de meerjarenramingen tekorten ontstaan. Ten tweede is er een structurele tegenvaller die pas in latere jaren zichtbaar wordt, vanwege een gestegen inflatie.

Vanwege de tweede oorzaak (hogere inflatie) was een structurele bezuiniging noodzakelijk, ook al is het tekort vanwege de hogere voorschotten slechts tijdelijk.

Het tekort/overschot in de ontwerpbegroting 2012 is een saldo van een tekort voor de jaren 2011 en 2012 en een meevaller vanaf 2012 vanwege sneller dan eerder geraamde invorderingen. Dit additionele tekort ten opzichte van de begroting 2011 wordt vooral veroorzaakt door hogere voorschotten. De uitgaven huurtoeslag tot en met juli laten een overschrijding zien van circa € 50 miljoen ten opzichte van de streefcijfers. Bij een voortzetting van het huidige niveau van de uitgaven zal de overschrijding aan het eind van het jaar opgelopen zijn tot ongeveer € 80 miljoen. Een definitieve verklaring van deze additionele overschrijding kan pas worden gegeven na het afronden van het definitief toekennen over toeslagjaar 2011 (ultimo 2013). Op basis van de nu beschikbare informatie kan er echter van uit worden gegaan dat de stijgende uitgaven met name worden verklaard door een toename van het aantal huishoudens dat een voorschot ontvangt dat later bij definitief toekennen alsnog op nihil gesteld wordt.

Uit een analyse van de bestanden over eerdere jaren blijkt al dat er een grote groep aanvragers huurtoeslag is die jaarlijks een voorlopige toekenning ontvangt, welke bij het definitief toekennen geheel of gedeeltelijk wordt teruggevorderd. Dit omdat deze aanvragers hun inkomen structureel te laag schatten. Er is een «harde kern» aanvragers

die door deze te lage schattingen vanaf 2006 jaar op jaar onterecht een voorschot huurtoeslag krijgt. Hiermee is een bedrag gemoeid van ongeveer € 67 miljoen. Er zijn indicaties dat de omvang van deze groep ook van jaar op jaar stijgt. In de raming is evenwel uitgegaan dat vanaf het jaar 2013 deze additionele uitgaven dalen naar 0 als gevolg van acties die worden ondernomen door de Belastingdienst. Dit betekent dat alles in het werk gesteld moet worden om in 2013 daadwerkelijk op 0 uit te komen. Dit vraagt een grote, maar noodzakelijke inspanning om te voorkomen dat huurtoeslagontvangers voortdurend te maken krijgen met te hoge voorschotten gevolgd door terugvorderingen. In het antwoord op vraag 30 wordt nader ingegaan op de concrete acties die de Belastingdienst neemt om dit probleem op te lossen.

Daarnaast is de bezuiniging nodig ter dekking van aanvullende financiële problematiek op het huur dossier en de generieke doorbelasting van additionele (rijksbrede) problematiek.

Toelichting bezuiniging

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. Tekort begroting 2011	110,7	31,4	24,9	40,7	90,9	141,9
2. Tekort begroting 2012	0	80	25,9	- 23,5	- 39,4	- 30,1
3. Totaal	110,7	111,4	50,8	17,2	51,5	111,8
4. Dekking overige kosten	0	0	33,9	21	32,5	24,7
5. Totaal	110,7	111,4	84,7	38,2	84	136,5
6. Bezuiniging	0	0	100	150	154	157
7. Saldo	110,7	111,4	- 15,3	- 111,8	- 70	- 20,5

Ten opzichte van de in de begroting 2011 aangekondigde bezuiniging is de huidige taakstelling in de eerste jaren hoger, maar vanaf 2015 lager. Deze versnelling in de taakstelling heeft met name te maken met de extra tekorten in de eerste jaren (2011 en 2012) die uit de uitputtingscijfers van dit jaar blijken. De extra opbrengsten in latere jaren dienen mede ter dekking van de hierboven genoemde overige financiële problematiek bij BZK.

11

Hoeveel huishoudens die huurtoeslag ontvangen worden getroffen door deze bezuinigingsmaatregel? Wat is het netto besteedbaar inkomen van deze huishoudens? Wat is de samenstelling van deze huishoudens?

In totaal ontvangen ongeveer 1,1 miljoen huishoudens huurtoeslag. Hiervan krijgt 79% te maken met effecten van de verhoging van de kwaliteitskorting in 2012. Van de verhoging van de opslag op de normhuur in 2013 ondervinden alle huishoudens met huurtoeslag een effect.

Onderstaande tabel geeft inzicht over de samenstelling van de groep huishoudens die het betreft:

Verschillende huishoudcategorieën in de huurtoeslag en inkomenseffecten

	Alle huishoudens met HT	Met effect van aanpassing kwaliteitskorting
Eenpersoonshuishouden	32%	25%
Meerpersoonshuishouden	31%	35%
Eenpersoonsouderenhuishouden	26%	27%
Meerpersoonsouderenhuishouden	11%	13%
Totaal	100% (1,1 miljoen)	100% (0,9 miljoen)

De uit de uitvoering beschikbare informatie bevat geen gegevens omtrent het netto besteedbaar inkomen, maar alleen over het verzamel-/belastbaar inkomen. Door het ministerie van SZW is een schatting gemaakt van het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishoudcategorie in 2012. Deze inkomens zijn incl. toeslagen, vakantiegeld, kinderbijslag en inkomensondersteunende bijdragen van de gemeente.

Schatting gemiddeld besteedbaar inkomen per huishoudcategorie in 2012

Eenpersoonshuishouden	€ 14 770
Meerpersoonshuishouden	€ 22 656
Eenpersoonsouderenhuishouden	€ 17 058
Meerpersoonsouderenhuishouden	€ 23 302

12

Wat is het woningaanbod met een huur lager dan € 361,66? Hoeveel zijn hiervan beschikbaar voor bewoning? Hoeveel en welke groepen huurtoeslagontvangers hebben de keuzemogelijkheid tussen duurdere en goedkopere woningen?

Er zijn volgens het WoonOnderzoek Nederland (WoON) in 2009 725 000 particuliere en sociale huurwoningen met een huur onder de kwaliteitskortingsgrens. Daarvan komt in de regel jaarlijks 8% vrij. Het zal zeker niet voor alle huurtoeslagontvangers een reële mogelijkheid zijn om te verhuizen naar een woning met een huur onder de kortingsgrens. Het is onontkoombaar dat bij een verhoging van kwaliteitskortingspercentages de huurtoeslagontvangers gemiddeld genomen minder huurtoeslag zullen ontvangen. De mate waarin een huurtoeslagontvanger met de nadelige gevolgen van de bezuiniging te maken krijgt, kan wel worden beïnvloed door het kiezen van een goedkopere woning. Dat kan dus ook een woning zijn met een huur in het segment tussen de kortingsgrens en de aftoppingsgrenzen, mits die maar goedkoper is dan de voorheen bewoonde woning.

13

Hoeveel huur moeten huurtoeslagontvangers per jaar extra betalen door de bezuinigingen op de huurtoeslag in 2012, 2013, 2014 en 2015?

Zie het antwoord op vraag 4. Het effect in 2014 en 2015 is gelijk aan dat van 2013.

14

Welke normhuren horen bij welke inkomensgroepen, ingedeeld naar de inkomensnormen zoals opgenomen in de Wet op de huurtoeslag? Hoeveel huishoudens wonen volgens deze normen te duur? Hoeveel huishoudens zouden volgens deze normen goedkoper moeten wonen?

In onderstaande tabel worden de normhuren vermeld van het minimum inkomensniveau tot aan de doelgroepgrens voor het toeslagjaar 2011. Om de basishuur te verkrijgen dient de normhuur te worden verhoogd met € 17,91.

Inkomensgrenzen en bijbehorende normhuren per huishoudcategorie 2011 (in euro's)

	min. inkomen	max. inkomen	min. normhuur	max. normhuur
Eenpersoonshuishouden	15 700	21 625	194,33	360,52
Meerpersoonshuishouden	20 350	29 350	194,33	389,01
Eenpersoonsouderenhuishouden	16 100	20 325	192,51	352,45
Meerpersoonsouderenhuishouden	21 725	27 750	190,70	364,72

Overigens is de normhuur niet een indicator voor het bedrag dat een huurtoeslagontvanger maximaal zelf kan/mag betalen aan huur; de term normhuur duidt uitsluitend aan wat het inkomensafhankelijke deel van de «eigen bijdrage» is. Die eigen bijdrage (de basishuur) betreft het deel van de huur dat de huurtoeslagontvanger ten minste zelf dient te betalen. Vanuit een oogpunt van betaalbaarheid is het uitgangspunt ten principale dat huurders gehuisvest behoren te worden onder de aftoppingsgrenzen, tenzij er echt geen goedkopere geschikte oplossing voorhanden blijkt te zijn. Momenteel heeft 9% van de huishoudens met huurtoeslag een huurprijs boven de aftoppingsgrenzen.

15

Welke koopkrachteffecten en effecten op huurquotes brengt de bezuiniging op de huurtoeslag met zich mee voor de jaren 2012 t/m 2015?

De in het voorliggende ontwerpbesluit opgenomen maatregelen leiden enkel tot koopkrachteffecten en effecten op huurquotes in de jaren 2012 en 2013.

In 2012 ondervindt 21% van huurtoeslagontvangers geen koopkrachteffect omdat hun huurprijs is gelegen onder de kwaliteitskortingsgrens. 79% ondervindt een effect van gemiddeld € 9,25 per maand. Hierbij is wel sprake van variatie in het effect, afhankelijk van de voor het huishouden geldende huurprijs. Het gemiddelde effect voor de hele huurtoeslagpopulatie (dus inclusief degenen die geen effect ondervinden) is € 7,34 per maand.

Het procentuele koopkrachteffect en het effect op de netto-huurquote is afhankelijk van het inkomen van het betreffende huishouden. Voor een alleenstaande met een inkomen op minimumniveau gaat het om een stijging van de huurquote met 1,0%-punt (en een negatief koopkrachteffect van 1%), voor meerpersoonshuishoudens met een inkomen op minimumniveau om een stijging met 0,7%-punt (en een negatief koopkrachteffect van 0,7%). Het gaat hier om de doorwerking van het gemiddelde inkomenseffect van € 9,25 per maand. Dit gemiddelde effect treedt op bij een huur van € 455 per maand, bij een lagere huur is het effect kleiner, bij een hogere huur is het effect groter.

Vanaf 2013 heeft de verhoging, met € 3,93, van de opslag op de normhuur die leidt tot de basishuur, voor alle huishoudens met huurtoeslag een nadelig effect, dat merendeels gelijk zal zijn aan € 3,93 per maand, dus € 47,16 per jaar. Ook hier is het koopkrachteffect en het effect op de netto-huurquote afhankelijk van het inkomen van het betreffende huishouden. Voor een alleenstaande met een inkomen op minimumniveau gaat het om een stijging van de huurquote met 0,4%-punt (en een negatief koopkrachteffect van 0,4%), voor meerpersoonshuishoudens met een inkomen op minimumniveau om een stijging met 0,3%-punt (en een negatief koopkrachteffect van 0,3%).

16

Kunt u uiteenzetten welke verhoging van het huurwaardeforfait nodig is om een zelfde bezuiniging te bereiken als in het voorliggende ontwerpbesluit?

Een verhoging met 0,03%-punt van het tarief van 0,55% in het eigenwoningforfait in de inkomstenbelasting zou in 2012 circa € 104 mln. opleveren. Verhoging met 0,05%-punt van dat tarief zou € 173 mln. opleveren (cijfers 2012).

17

Wat vindt u van het voorstel van Aedes en de Woonbond om het huurwaardeforfeit in geringe mate te verhogen en daarmee de beoogde bezuiniging op de huurtoeslag ongedaan te maken?

Het voorstel van Aedes en de Woonbond past niet in het kabinetsbeleid dat uitgaat van de behoefte aan rust en herstel van vertrouwen in de koopmarkt, zoals is uiteengezet in de Woonvisie. Ik acht dit voorstel daarom niet gewenst.

18

Wat zijn de effecten op huurquotes en koopkracht van de aanpassing van de kwaliteitskortingspercentages voor de verschillende categorieën huurtoeslagontvangers? Kunt u deze vraag ook apart beantwoorden voor die huurders die verhuizen binnen de tien aangewezen COROP-gebieden en geconfronteerd worden met een bijtelling van 25 extra WWS punten?

In het antwoord op vraag 15 is ingegaan op de effecten op huurquotes en koopkracht van de aanpassing van de kwaliteitskorting. Het effect van de aanpassing van de kwaliteitskorting voor individuele huishoudens is sterk afhankelijk van de door het huishouden verschuldigde huur. Gemiddeld over alle huishoudens met huurtoeslag is het effect € 7,34 per maand. Onderstaande tabel geeft de gemiddelde effecten voor de vier in de huurtoeslag onderscheiden huishoudtypen.

Gemiddeld effect aanpassing kwaliteitskorting per huishoudcategorie

	€ per maand	Procentueel effect bij minimuminkomen
Eenpersoonshuishouden	- 5,09	- 0,6%
Meerpersoonshuishouden	- 8,69	- 0,7%
Eenpersoonsouderenhuishouden	- 7,71	- 0,8%
Meerpersoonsouderenhuishouden	- 9,12	- 0,5%

Zoals gezegd zijn de daadwerkelijke effecten afhankelijk van de door het huishouden verschuldigde huur; naarmate de huur hoger is zullen de effecten groter zijn. Het is niet eenduidig vast te stellen hoe dit uit zal werken voor huurders die verhuizen binnen de tien aangewezen COROP-gebieden. Dit is sterk afhankelijk van de mate waarin verhuurders daadwerkelijk de huren zullen verhogen en wat het uiteindelijke huurniveau zal zijn.

Volledigheidshalve teken ik aan dat de extra woningwaarderingpunten in de 10 COROP-gebieden geen effect hebben op de huurprijs van zittende huurders.

Van belang hierbij is voorts dat de aanpassing van de kwaliteitskortingspercentages niet tot enige wijziging leidt in de verplichtingen die corporaties hebben waar het gaat om de huisvesting van de doelgroep, ook als het gaat om de 10 aangewezen COROP-gebieden.

Evenmin leidt deze aanpassing tot enige wijziging in de rol en mogelijkheden die gemeenten thans hebben waar het gaat om het kunnen vaststellen van lokaal volkshuisvestingsbeleid en het op basis daarvan komen tot prestatieafspraken met de corporaties. Gemeenten en corporaties kunnen met die prestatieafspraken lokaal verder invulling geven aan de ruimte die het landelijk vastgesteld huurbeleid biedt.

19

Kunt u onderbouwen waarom budgettaire problematiek van de huurtoeslag altijd binnen de huurtoeslagregeling moet worden opgelost?

Betekent dit dat budgettaire tegenvallers door een tegenvallende inkomensontwikkeling, stijgende inflatie, hogere werkloosheid of hogere huurstijgingen (door de jaarlijkse huurverhoging, huurharmonisatie, woningverbetering en nieuwbouw) altijd leiden tot nieuwe kortingen op de huurtoeslag?

Deelt u de mening dat gezien genoemde oorzaken van budgettaire tegenvallers op de huurtoeslag en de invloed op de koopkracht dat in dergelijke gevallen niet alleen naar de huurtoeslag moet worden gekeken maar naar het brede kabinetsbeleid? Zo nee, waarom niet?

Zie het antwoord op vraag 9.

20

Klopt het dat meer dan 70% van de huurtoeslagontvangers niet meer dan een minimuminkomen heeft?

Ja dat klopt.

21

Is de veronderstelling juist dat de normhuur de huurprijs is die een huurtoeslagontvanger geacht wordt ten minste zelf te kunnen betalen en dat in de bijstand en de AOW wordt gerekend met deze normhuur, dus zonder de opslag?

Begin jaren '70 zijn de bijstandsnormen landelijk genormeerd. Er is toen gekozen voor een koppeling aan het wettelijk minimumloon als toereikende basis voor de noodzakelijke kosten van het bestaan, omdat een budgetmethode ontoereikend was gebleken. Sindsdien is het sociaal minimum en daarmee de minimumuitkeringen, alsmede de AOW, in Nederland middels het netto referentieminimumloon gekoppeld aan het wettelijk minimumloon. Het wettelijk minimumloon is op zijn beurt weer gekoppeld aan de contractloonontwikkeling. De inkomens van inactieven bewegen hiermee – indien mogelijk – mee met de ontwikkeling van de inkomens van werkenden. Bij de vaststelling van de hoogte van de AOW en bijstand wordt dus geen rekening gehouden met de normhuur.

22

Kunnen huurtoeslagontvangers niet op de overheid blijven rekenen dat de huurtoeslag zodanig is dat de huur van een in het verleden toegewezen woning betaalbaar blijft?

De huurtoeslagontvangers kunnen op de overheid blijven rekenen waar het gaat om de betaalbaarheid van het huren. Dat neemt echter niet weg, dat het in de huidige situatie helaas onvermijdelijk is om ook van huurtoeslagontvangers een bijdrage te vragen. Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat, dankzij het inflatievolgend huurbeleid van de afgelopen jaren, de huurstijgingen als zeer bescheiden zijn te kwalificeren. Daarnaast komt het soms voor dat huurtoeslagontvangers woningen betrekken met een huur boven de aftoppingsgrens, ook wanneer het niet gaat om bijzondere noodsituaties waarin echt geen andere oplossing voorhanden is. Deze categorie woningen is in feite niet bedoeld voor huurtoeslagontvangers.

23

Waarom is er niet gekozen voor aparte voorstellen voor zittende en nieuwe huurders?

Er is niet gekozen voor aparte voorstellen voor zittende en nieuwe huurders vanuit een aantal overwegingen. Eerst en vooral kan met het invoeren van de aangescherpte kwaliteitskorting voor alleen nieuwe

gevallen de noodzakelijke bezuiniging niet worden gerealiseerd. Voorts komt uit navraag bij de staatssecretaris van Financiën naar voren dat een dergelijk onderscheid niet binnen de uitvoering van de huurtoeslag gemaakt kan worden. Het is onmogelijk om geautomatiseerd goed vast te stellen wat een nieuw geval is en wat een oud geval is. Er zijn tal van uitzonderingen mogelijk met rolwisseling tussen aanvrager en partner, overleden aanvragers met achterblijvende partners, verhuizingen, etc. Ook zou een dergelijk onderscheid inhouden dat allerlei uitvoeringsaspecten dubbel ontwikkeld moeten worden (administratie, voorlichtingsproducten). Dit nog afgezien van de vraag of het de burger uit te leggen is als twee aanvragers met hetzelfde inkomen en dezelfde huurprijs een verschillende huurtoeslag krijgen.

24

Wat zijn de gevolgen van de bezuinigingen voor huurders die niet kunnen verhuizen naar goedkopere woonruimte?

Zie het antwoord op vragen 4, 15 en 18.

25

Hoe kunnen huurders door verhuizing de bezuinigingen vermijden als er lange wachtlijsten gelden?

De wachtlijsten zijn lang niet altijd het gevolg van een kwantitatieve schaarste. Zoals ook is aangegeven in het antwoord op vraag 5, is de voorraad woningen met een huur onder de aftoppingsgrens aanmerkelijk groter dan de omvang van de doelgroep voor deze woningen (1,35 miljoen huishoudens). Een deel van deze betaalbare voorraad wordt weliswaar bewoond door huishoudens die niet tot de doelgroep behoren, maar het kabinet onderneemt verschillende stappen om voor deze hogere inkomens een doorstromingsbeweging op gang te brengen, door de extra 5% huurverhoging voor huishoudens met een inkomen boven € 43 000 toe te staan en door de scherpere toewijzingsregels in de sociale huursector voor huishoudens met een inkomen boven de € 33 000. Het is de bedoeling dat hierdoor op termijn een groter deel van de sociale huursector daadwerkelijk beschikbaar is voor de lagere inkomens.

26

Hoe kunnen huurders door verhuizing de bezuinigingen vermijden terwijl minder dan een derde deel van het woningbezit van corporaties onder de kwaliteitskortingsgrens zit?

Zie antwoord op vraag 12.

27

In de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit wordt gesproken over nieuwe overschrijdingen op het huurtoeslagbudget. Wat is de oorzaak van deze nieuwe overschrijdingen?

De overschrijding is met name het gevolg van hogere voorschotten dan eerder werd geraamd. Zie verder antwoord op vraag 10.

28

Hangen deze overschrijdingen samen met de methodiek van voorlopige toekenning en eventuele terugvordering achteraf, zoals die door de Belastingdienst wordt gehanteerd?

De overschrijdingen hangen inderdaad (deels) samen met het verstrekken van hogere voorschotten, op basis van een door de burger te laag ingeschat inkomen. Bij definitieve toekenning dienen die voorschotten

dan vaak geheel of gedeeltelijk te worden teruggevorderd. Zie verder antwoord op vraag 10.

29

Kent bijvoorbeeld de uitvoering van de zorgtoeslag soortgelijke overschrijdingen, die deels veroorzaakt worden door voorlopige toekenning en terugvordering?

Bij de zorgtoeslag wordt in de meeste gevallen uitgegaan van dezelfde geschatte inkomens als bij de huurtoeslag. Daar doet zich dus evenzeer de situatie voor dat er op basis van onjuist geschat inkomen te hoge voorschotten worden verstrekt die bij de definitieve vaststelling worden teruggevorderd. De zorgtoeslag kent overigens een aanzienlijke lagere marginale druk waardoor het onjuist inschatten van het inkomen tot geringere aanpassing van de toeslag leidt. In het Regeerakkoord is overigens besloten tot forse bijstellingen in de zorgtoeslag, ter voorkoming van een al te grote stijging van het aantal huishoudens dat zorgtoeslag ontvangt.

30

Welke maatregelen worden genomen om de systematiek van de uitvoering van de huurtoeslag door de Belastingdienst te verbeteren? In hoeverre worden overschrijdingen hierdoor verminderd?

Een groot deel van de terugvorderingen van uitbetaalde huurtoeslagen komt doordat burgers moeite hebben een goede schatting van hun inkomen te maken. Hierdoor passen zij het voorschot niet aan. Bij het definitief toekennen wordt dan vervolgens geconstateerd dat het voorschot als gevolg van het verkeerd ingeschatte inkomen te hoog is. De introductie van het nieuwe toeslagensysteem gaat hier deels een oplossing voor bieden. Niet alleen wordt er voor alle toeslagen van het zelfde inkomen uitgegaan – dit is met de huidige systemen niet zo –, ook kunnen burgers gemakkelijker en sneller mutaties doorgeven, ook voor wat betreft hun inkomen.

De Belastingdienst heeft voorts op basis van bestandsanalyses een substantieel aantal aanvragers geselecteerd, die jaar op jaar het volledige voorschot huurtoeslag hebben moeten terugbetalen omdat hun inkomen achteraf toch te hoog bleek. In een pilot wordt onderzocht hoe deze en toekomstige soortgelijke gevallen ertoe gebracht kunnen worden het geschatte inkomen tijdig te muteren, als blijkt dat het hoger is dan verwacht. Als onderdeel van deze pilot zijn ook 8 000 aanvragen huurtoeslag stopgezet, in verband met een te hoog inkomen in 2010 en het vermoeden dat het inkomen ook dit jaar te hoog is om recht te hebben op huurtoeslag. Eind september worden nogmaals 7 000 aanvragen huurtoeslag gestopt. De betreffende aanvragers worden daarover schriftelijk geïnformeerd.

Aan de hand van de resultaten van de pilot zal een beslissing worden genomen over verdere stappen om de hoge bevoorschotting tegen te gaan.

31

Hangen de overschrijdingen samen met een toenemend beroep op de huurtoeslag? Is deze toename in lijn met de macro-economische verwachtingen?

De overschrijdingen hangen met name samen met het verstrekken van hogere voorschotten, op basis van een door de burger te laag ingeschat inkomen, waarbij er van wordt uitgegaan dat vanaf het jaar 2013 deze

additionele uitgaven dalen naar 0 als gevolg maatregelen om de hoge voorschotten tegen te gaan. Overigens speelt de inflatie hierbij ook een rol.

Zie verder het antwoord op vraag 10.

32

In hoeverre dragen begrotingsregels bij aan problemen met terugvloeien van teruggevorderde bedragen naar het budget van de huurtoeslag? Waaruit blijkt dat de binnenkomende bedragen van de vordering op teveel betaalde huurtoeslag ook daadwerkelijk terugvloeien in het macrobudget huurtoeslag?

Er geldt in de begrotingsregels een scheiding tussen inkomsten en uitgaven. De terugvorderingen huurtoeslag worden echter niet als inkomsten gekarakteriseerd maar als negatieve uitgaven. Dit betekent dat meevallers in deze inkomsten worden ingezet voor tegenvallers op het uitgavenbudget. Een voorbeeld hiervan is te vinden in de 1^e suppletoire wet 2011. De additioneel geraamde ontvangstenreeks huurtoeslag wordt toegevoegd aan het uitgavenbudget.

33

Welk deel van de seniorenwoningen kent een huur boven de aftoppingsgrens?

Nederland telt volgens het WoON ruim 430 000 seniorenwoningen in de huursector; hiervan heeft 31% een huur boven de aftoppingsgrens. Van deze seniorenwoningen zijn 384 0000 in bezit van corporaties. De huurprijs van deze seniorenwoningen in de sociale huur ligt voor 29% boven de aftoppingsgrens. Onder seniorenwoningen in de particuliere huur is dit aandeel op 59%.

34

Welk deel van de aangepaste woningen voor mensen met een beperking kent een huur boven de aftoppingsgrens?

Er is geen beleidsinformatie beschikbaar over het concrete aantal woningen dat is aangepast voor mensen met fysieke beperkingen. Het WoON biedt wel enige informatie over de aanwezigheid van ingrijpende aanpassingen in de woning, zoals een traplift, een hellingbaan of een grotere bouwkundige aanpassing. Kanttekening daarbij is dat het bij deze categorieën aangepaste woningen voornamelijk gaat om aanpassingen die bewoners zelf in hun woning (laten) aanbrengen zodra dit nodig is. Woningen die bij oplevering reeds rolstoel- of rollator-toegankelijk zijn, worden hierin niet meegenomen. In 2009 blijkt volgens het WoON in 94 000 huurwoningen sprake van ingrijpende aanpassingen voor mensen met beperkingen. Daarvan zijn 85 000 woningen in bezit van corporaties. 30% van deze aangepaste sociale huurwoningen heeft een huur boven de aftoppingsgrens. Daarnaast zijn er 9 000 ingrijpend aangepaste woningen in de particuliere huursector; hiervan heeft 53% een huur boven de aftoppingsgrens.

35

Wat zijn de inkomenseffecten van de voorgestelde wijzigingen van de huurtoeslag voor 65-plussers? Wat zijn de inkomenseffecten van de voorgestelde wijzigingen van de huurtoeslag voor mensen met een beperking?

De inkomenseffecten van de voorgestelde wijzigingen van de huurtoeslag voor 65-plussers zijn aangegeven in het antwoord op vraag 18.

De inkomenseffecten voor mensen met een beperking kunnen niet worden aangegeven, aangezien deze categorie huurtoeslagontvangers niet afzonderlijk onderscheiden wordt binnen de huurtoeslagbestanden.

36

De bezuiniging in de huurtoeslag voor 2012 en volgende jaren zoals opgenomen in de begroting 2011 is formeel toch slechts een aankondiging?

De besluitvorming van het kabinet over de uitgaven- en inkomstenkant voor het uitvoeringsjaar en het begrotingsjaar vindt zijn weerslag in de begroting. Formeel zijn de in de begroting 2011 opgenomen meerjarenramingen 2012 en verder inderdaad slechts informatief. De meerjarige begroting geldt evenwel als basis waarop het Regeerakkoord voor de jaren 2011–2015 is opgesteld. In dit Regeerakkoord is geen wijziging ten opzichte van de begroting 2011 voorgenomen op het budget van de huurtoeslag, waardoor eventuele tekorten binnen dat zelfde budget dienen te worden opgevangen (zie ook antwoord op vraag 9). De wijze waarop de bezuiniging binnen de huurtoeslag concreet wordt ingevuld, is vastgelegd in het voorliggende ontwerpbesluit.

37

Is het waar dat het feitelijk besluit tot bezuinigen voor de jaren 2012 en 2013 wordt genomen met het voorliggende ontwerpbesluit?

Het besluit tot de bezuinigingen op de huurtoeslag voor 2012 en latere jaren is genomen in de begroting 2011. Voorts wordt in de ontwerpbegroting 2012 gekozen voor enkele aanpassingen in deze bezuiniging voor de jaren 2012 en verder, onder meer in de fasering ervan. Het voorliggende ontwerpbesluit voorziet in de concrete beleidsmatige invulling van deze bezuinigingen.

38

Waarom kiest u, daar waar huurtoeslag is bedoeld voor een tegemoetkoming bij relatief hoge huren voor mensen met lage inkomens, mensen met een beperking en ouderen, niet voor het verruimen van het macrobudget voor de huurtoeslag? Zijn alternatieven overwogen? Kan gemotiveerd worden aangegeven waarom alternatieven niet haalbaar zijn?

Zie het antwoord op vraag 9.

39

Kan worden aangegeven hoe het mogelijk is dat de laatste jaren de uitgaven voor de huurtoeslag voortdurend oplopen en kortingen noodzakelijk zijn, terwijl in die periode de economische omstandigheden niet wezenlijk veranderden en de werkloosheid niet opliep?

Zie antwoord op vraag 10.

40

Klopt het dat de extra overschrijding in de huurtoeslag € 92,8 miljoen bedraagt? Waar wordt de nieuwe overschrijding door veroorzaakt?

Het additionele tekort op de huurtoeslag bedraagt voor 2011 € 80 miljoen, bovenop het eerdere tekort 2011 dat € 31,4 mln. bedroeg, zoals aangegeven in de tabel bij het antwoord op vraag 10. Dit tekort wordt veroorzaakt door hogere voorschotten. In het antwoord op vraag 10 wordt dit nader toegelicht.

41

Hoe hoog is de structurele bezuiniging op de huurtoeslag?

De structurele bezuiniging op de huurtoeslag bedraagt € 150 mln. Dit bedrag loopt door de jaarlijkse indexering op tot € 157 mln. in 2015.

42

Kan in dat verband een doorrekening worden gegeven van de effecten van het voorstel dat de Woonbond en Aedes hebben gedaan om de korting te voorkomen?

Verhoging van het eigenwoningforfait met 0,05%-punt leidt voor huizenbezitters met een eigenwoningschuld tot een koopkrachtverlies in de orde van 0,1 tot 0,2 procentpunt. De omvang van het effect hangt onder andere af van de verhouding van de waarde van de woning tot de hoogte van het inkomen.

43

Zijn de voortdurende problemen bij de uitvoering van de toekenning van huurtoeslag niet voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor het ontstaan van de genoemde tekorten?

Zie het antwoord op vraag 10.

44

Om welke bedragen gaat het in de jaren 2007, 2008, 2009, 2010 en 2011?

In de brief van de toenmalige minister voor WWI van 30 september 2009 (Kamerstukken II 2009/-10, 27 926, nr. 141) is uitvoerig ingegaan op de overschrijdingen op de huurtoeslag vanaf 2006. In de bijlage bij genoemde brief zijn de bijstellingen tot en met de in de begroting 2010 opgenomen standen verklaard.

Ten opzichte van de in deze brief opgenomen standen zijn er voor het jaar 2010 en 2011 nieuwe inzichten. Voor zo'n € 100 mln. betreft dit een boekhoudkundige verhoging aan zowel de uitgaven als de ontvangstenkant (saldo = 0).

Verder zijn in 2010 de uitgaven gestegen ten opzichte van de ontwerpbegroting 2010 als gevolg van de gestegen voorschotten. Dit werd in 2010 mede veroorzaakt doordat in onvoldoende mate rekening werd gehouden met het vervallen van de fiscale aftrekbaarheid van de buitengewone uitgaven door de burger. Dit laatste betrof de helft van de in totaal € 110 mln. overschrijding.

Voor 2011 wordt een overschrijding ten opzichte van de ontwerpbegroting 2011 verwacht van € 80 mln. als gevolg van de hogere voorschotten waarin in het antwoord op vraag 10 op is gewezen.

45

Is bij de voorgestelde maatregelen meegewogen dat het juist boven de kwaliteitskortingsgrens en in het bijzonder boven de aftoppingsgrens in veel gevallen gaat om kwetsbare huurders met lage inkomens en gezien hun beperkingen hoge lasten, die vanwege bijzondere omstandigheden in aangepaste woningen en daarmee duurder woningen wonen? Wat is de afweging die hierbij is gemaakt?

Zie het antwoord op vraag 6.

46 en 47

Is voldoende rekening gehouden met de totale lasten voor deze kwetsbare groepen?

Is met de voorgestelde aanpassingen rekening gehouden met de effecten van de stapeling van bezuinigingen en is uitgegaan van enige samenhang tussen de door het kabinet in brede zin genomen bezuinigingsmaatregelen?

Het kabinet gaat in de Miljoenennota en in de begroting van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor 2012 in op de vraag hoe het koopkracht- en lastenbeeld in 2012 vorm krijgt.

Juist ook vanwege de noodzakelijke ombuigingen in 2012 is daarbij gekeken naar de koopkrachtontwikkeling, rekening houdend met specifieke maatregelen die slechts gelden voor een deel van de huishoudens in een bepaalde standaardgroep. In deze analyse is gekeken naar de eventuele stapeling van bezuinigingen, waaronder ook de maatregelen in de huurtoeslag. Het kabinet heeft hierbij de effecten van de bezuinigingen zo evenwichtig mogelijk verdeeld over verschillende groepen, rekening houdend met het uitgangspunt dat werken moet lonen. In dit kader heeft het kabinet onder meer generieke maatregelen getroffen rond belastingen en premies om het koopkrachtbeeld meer in evenwicht te brengen. Voorbeelden hiervan zijn de verschuiving van zorgpremies van lage naar hoge inkomens, de verhoging van de combinatiekorting en de verhoging van de ouderenkorting. Het koopkrachtbeeld is hiermee meer in balans gebracht. Zo is € 1 miljard verschoven richting lagere inkomensgroepen. Ten slotte heeft het kabinet € 90 mln. uitgetrokken voor bijzondere bijstand voor degenen met de laagste inkomens die desondanks door de bezuinigingsmaatregelen in de verdrukking komen.

48

Is bij de voorgestelde maatregelen rekening gehouden met de bevindingen uit de SCP-publicatie «Mindere voor het midden» waaruit blijkt dat de middeninkomens het minste profijt hebben van de overheidsuitgaven voor de volkshuisvesting?

Gegeven de maximum-inkomensgrenzen van de huurtoeslag, zoals aangegeven in het antwoord op vraag 15, maken mensen met een middeninkomen geen deel uit van de huurtoeslagpopulatie. De voorgestelde maatregelen treffen dus de middeninkomens niet.

49

Hoe is de spreiding van de inkomenseffecten tussen een- en meerpersoonshuishoudens?

Zie antwoord op vraag 18.